

VASÁRNAP

JUBILEUMI 25 ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk száma: 25.155.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

MEGHIUSULT AZ EURÓPAI SZABADSÁGHARC VEZÉRE ELLEN MEGKISÉRELT ORGYILKOS MERÉNYLET

Állásukból elmozdított tiszték kis csoportja bombamerényletet kísérelt meg Hitler Adolf és vezérkara ellen

A gyáva árulók próbálkozása Európa-szerte nagy felháborodást keltett

Július 20-án, esütőrtökön este futótűzként terjedt el a szabadságaért küzdő Európában a hír: a Führer ellen bombamerényletet kíséreltek meg. A hír Európaszerte és természetesen Magyarországon is nagy megröszécselt és felháborodást keltett; hiszen, ha ez az orgyilkos kísérlet sikerült volna kárba vesztett, hiabavalóvá vált volna az a sok és súlyos áldozat, amelyet a jobb jövő kivívása, a keresztény kultúra megvédése érdekében az európai népek eddig hoztak.

A megdöbbentő hírt hamarosan követte a megnyugtató megállapítás: a merénylet meghiusult és az összeesküvők ellenséges külföldről irányított maroknyi csoportját utóérte megérdemelt sorsa. A Gondviselés, amely népek és nemzetek sorsát intézi, megóvta a keresztény kultúra szabadságharcra vezérének életét. A harc folyik tovább és a végső győzelembe vetett meggyőződésében megerősödve áll Európa lánglelkű vezére, Hitler Adolf mögött!

Az orgyilkos kísérletről a hivatalos jelentések nyomán az alábbiakban számolunk be:

Az első hivatalos jelentés

A Führer főhadiszállásáról jelentették a Német Távirati Irodának:

A Führer ellen esütőrtökön robbanóanyaggal merényletet követtek el. Környezetéből súlyosan megsérült: Schmundt altábornagy, Brandt ezredes, Berger munkatárs.

Könnyeiből sebesülés érte Jedl vezérezredest, Kort, Buhle, Bodenschatz, Heusinger, Scherff tábornokot és Voss,

valamint von Puffkammer tengerengyokot. Assmann sorhajókapitányt és Borgmann alezredest.

Maga a Führer könnyű égési sebeken és zúzódáson kívül nem sérült meg. Munkáját haladéktalanul folytatta és a Ducet — az előre megállapított program szerint hosszabb megbeszélésre fogadta.

Röviddel a merénylet után a birodalmi tábornagy megérkezett a Führerhez.

nek a bitorlóknak azt az állítását, hogy már nem élek azzal, hogy hozzátok beszéljek, kedves néptársaim. E bitorlók köre elképzelhetően kicsiny. A német véderőhöz, főleg pedig a német hadsereghez semmi köze. Bűnös elemeknek egészen kis csoportja, amelyet most könyörtelenül kiirtunk.

Megparancsolom ezért e pereben:

1. Egyetlen polgári hatóság sem fogadhat el parancsokat olyan hatóságtól, amelyet e bitorlók mondanak magukénak.
2. Egyetlen katonai hatóság, egyetlen csapat parancsnoka, egyetlen katonája sem engedelmességhat a bitorlók bármely parancsának, ellenkezőleg, mindenki köteles ilyen parancs továbbítását, vagy kibővítését haladéktalanul tartóztatni, vagy ellenállás esetén azonnal felkoncolni.

Hogy végleg rendet teremtsék, Himmler birodalmi minisztert nevezem ki a honi hadsereg főparancsnokává. A vezérkarba meghívtam Guderian vezérezredest, hogy az ezidőszaki betegsége következtében kiesett vezérkari főnököt pótolja és a keleti arcvonal egy másik bevált vezérével rendeltem melléje.

A német hadsereg egyöntetűen és legérellyesebben állástfoglalt a merénylők ellen

A merénylet nyomán Göring tábornagy a légi fegyvernemhez, Dönitz vezérezredes a haditengerészethez, Guderian vezérezredes, a hadsereg vezérkarának főnöke a német hadsereghez intézett beszédet, amelyben az árulókkal való leszámolásra hívták fel a hadsereg egyes fegyvernemeit. Az

A Birodalom valamennyi többi hatóságában semmi sem változik.

Meggyőződésem, hogy ennek az egészen kis áruló- és összeesküvőklikknek a kiválásával végre otthon is megteremtjük azt a légkört, amelyre az arcvonalon küzdőknek szüksége van. Mert lehetetlen, hogy elől derék férfiak százezrei és milliói mindent feláldozzanak, amíg otthon nagyratóró és siralmas kreatúrák egész kis csoportja állandóan hátráltatással próbálkozik.

Ezúttal olyan leszámolás következik, amelyet mint nemzetiszocialisták megszoktak. Meggyőződésem, hogy ezt minden becsületes katonatiszt, minden bátor katonája megérti ebben az órában.

Talán csak néhányan tudnák elképzelni, hogy milyen sors várt volna Németországra, ha ma sikerül a merénylet. En magam nem azért mondok köszönetet a Gondviselésnek és Teremtőnek, mert életem tartott — életem csak gond és munka népemért —, hanem csak azért, hogy lehetőséget engedtel, hogy tovább foglalkozhatassanak ezek a gondok és folytathassam munkámat, amennyire lelkiismeretem előtt felelhetek ezért.

Minden németnek, bárki legyen is, az a kötelessége, hogy kiméletlenül szembeszálljon ezekkel az elemekkel, vagy azonnal le kell tartóztatni, vagy pedig ha valamilyen képpel ellenállást fejtenek ki, habozás nélkül fel kell koncolni őket. Valamennyi csapat megkapta a parancsokat. A német hadseregben ismert engedelmességnek megfelelően vakon végrehajták majd azokat.

Öreg bajtársaim, különösen Önöket köszöntöm mégegyszer abból az alkalomból, hogy megint megengedtettem nekem, hogy kikerüljem azt a sorsot, amely nem számomra rejtett borzalom magában, hanem a német nép számára lett volna borzalmas.

A Gondviselés útmutatását is látom ebben, hogy folytanom kell műveimet és ezért folytatni is fogom.

Hitler szózata a német néphez

A Führer a péntekre — július 21-re — virradó éjjel a német rádió útján a következő szöveget intézte a német néphez:

Német néptársaim és néptársainom!

Nem tudom immár hányadszor, merényletet terveztek és hajtottak végre ellenem. Különösen két okból beszéltek azonban ma hozzátok: 1. hogy halljátok a hangomat és tudjátok, hogy magam sértetlen és egészséges vagyok; 2. de azért is, hogy közelebbi részleteket tudjátok meg egy gonosztétről, amely példa nélkül áll a német történelemben.

Nagyravágó, lelkiismeretlen és ugyanakkor vétkes, ostoba tiszték egészen kis klikkje összeesküvést szőtt, hogy engem eltávolítsanak és ugyanakkor velem együtt kiirtsanak a német hadvezetés vezérkarát.

A bomba, amelyet gróf Stauffenberg ezredes helyezett el, főleg jobbra két méternyire robbant. Egész sor hűségese munkatársamat nagyon súlyosan megsérítette, egyikük meghalt. En teljesen sértetlen vagyok, egészen jelentéktelen horzsolásoktól, zúzódásktól és pörkölésektől eltekintve. Ugy fogom ezt fel, mint megerősítést Gondviselés-megszabta feladatombnak, hogy tovább kövessem életcélelomat, amit eddig tettem. Mert ünnepelesen bevalhatom az egész nemzet színe előtt, hogy attól a naptól kezdve, amelyen a Wilhelmstrassere bevonultam, csak egyetlen gondolatom volt: hogy legjobbat tudásom és lelkiismeretem szerint teljesítem kötelességemet; és amióta tisztában voltam azzal, hogy a háború elkerülhetetlen és nem halasztható tovább, tulajdonképpen csak gondoltam és munkáztam ismertem és számtalan napon és átvirrasztott éjszakán át csak népemnek éltem.

Olaszországhoz hasonlóan most Németországban is akadt egy egész kis csoport, amely olyan órában, amelyben a német hadseregnek a legsúlyosabb küzdelmet vívják — azt gondolta, hogy Németország hátába dűlheti a tűrt, akárcsak 1918-ban. Ezúttal azonban súlyosan tévedett.

E pillanatban cáfolom meg ezek-

európai sajtó egyértelműen állapította meg, hogy

az árulást egy egész kis csoport akarta elkövetni és hogy a merénylet csak megerősítette, az eddiginél is szilárdabbra kövacsolta a német egységet és a Führer iránti hűséget.

A Kormányzó Úr és a kormányelnök Magyarország szerencsekívánatait fejezte ki a Führernek

Magyarország Kormányzója Hitler vezér és kancellárhoz az ellene elkövetett merénylet szerencsés meghiusulása alkalmából megleghangú táviratban fejezte ki örömét afelett, hogy a Vezér az isteni Gondviselés rendelkezéséből sértetlenül megmenekült.

Vitéz Sztójay Döme miniszterelnök a magyar kormány és a magyar nemzet nevében ugyancsak táviratban fejezte ki jókívánságait a szerencsés megmenekülés alkalmából.

Angol bombával követték el a merényletet

A széleskörű vizsgálat valamennyi megállapítását természetesen egyelőre nem lehet nyilvánosságra hozni. Annál már eddig is közöltek, hogy

a kevésszámú összeesküvő közt volt Beck nyugalmazott tábornok is, aki különben már halott.

Beck 1908-ig a hadsereg vezérkari főnöke volt. Kétséget kizáró módon megállapították, hogy

a vállalkozás egy ellenséges hatalomtól indult ki és hogy a merénylők angol eredetű bombát használtak.

Az egész összeesküvést különben hat óra alatt teljesen elfojtották és anélkül, hogy az árulók véren kívül egy csepp vér is ömlött volna.

A sikertelen merénylet után az egész birodalomban hála- és hű-

ségnyilvánítások voltak.

XII. Pius pápa táviratban fejezte ki szerencsekívánatait Adolf Hitlernek a gyilkos merénylettől történt szerencsés megmenekülése alkalmával.

Melegbangú táviratot intézett a Birodalom területének elhagyása után a Duce. Köszöntötték a Führert az európai államfők és kormányelnökök is.

A merénylet sikertelensége felett érzett elkeseredését azzal igyekeztek ellensúlyozni az ellenséges külföld, hogy sajtójában és rádiójában alaptalan híreket közöl németországi eseményekről. A Németországban élő külföldi sajtótudósítók egyértelműen állapítják meg, hogy e híresztelések teljesen alaptalanok.

A Führer köszönete

A vezéri főhadiszállásról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer tudomásul adja:

Az ellenem és munkatársaim ellen irányult merénylet alkalmából a német nép köréből, különösen a véderő és a párt részéről oly számos jókívánság és hűségnyilatkozat érkezett, hogy mindazoknak akik ezekben a napokban annyi gondoltak rám, saját és bajtársaim nevében legszívélyesebb köszönetemet ezúton szeretném kifejezni.

kossági kísérlet szerencsés meg-hiusulta alkalmából magyar rész-ről a részvét és öröm oly sok megnyilatkozása érkezett a német követségre, hogy sajnos nem áll módomban mindenkinek külön-külön köszönetet mondanom. Ezért ezúton vagyok kénytelen köszönetet mondani mindazoknak, akik a Führerrel és a nagy-német birodalommal való együtt-érzésüknek ezáltal kifejezést ad-tak.

E. Veessenmayer dr.,
a nagy-német birodalom magyarországi követe és meghatalmazottja

A Führer ellen intézett gyil-

Egyetemi és főiskolai tanárok a szövetségekről

A Magyar Szövetségi Liga egyetemi és főiskolai tanári szakosztálya dr. Czettler Jenő m. kir. titkos tanácsos, egyetemi ny. r. tanár elnökségével Tatabányán tartotta tanácskozását.

Dr. Czettler Jenő elnöki megnyitójában köszöntötte a megjele- lent szakosztályi tagokat. Hangsúlyozta az elmélet összefogását a gyakorlattal, mert ennélkül légtér- üres térben mozog. A szövetségeket mindig fejlődik s ennek a bizonyítékait látjuk Tatabányán is. Örömet feje- zik ki, hogy vidéken tartja a szakosztály ülését és kéri, hogy a jövőben hasonlóképpen valamilyen vidéki helyen tanácskozzanak, hogy mindig újat is láthassanak. Kiemelte, hogy a professorok jel- adata, vállomást tenni az igazság mellett, az a hivatás fölötti be- akkor is, amikor — miként a jelen esetben — mint agrár, illetőleg szövetségeztől tanárok a szövetségekről tárgyalnak. Kiemelte, hogy a Hungaria a tudomány- nak és a gyakorlatnak tesz szolgál- atot azzal, hogy mintafalvakat, mint járáásokat létesít. Említette a külföldi szövetségekről és arról a jelenségről, hogy mind ke- vesebb a háztartási alkalmazottak és ezért Amerikában apró szövetsé- gek alakulnak, hogy rendbe hoz- zák a háztartást, vagy árut kézbe- sítésnek és egyéb közösen jobban végezhető feladatot megoldjanak. A gepesítő szövetségektől külön- ösen nagy jelentősége van. E tekintetben a figyelmet arra kell fordítani, hogy a gyárak azokat a gépeket készítsék, amelyekkel a mezőgazdasági munkatudomány- jónak és helyesnek talál. Előadás- a után az értekezlet a napirend- megtárgyalására tért át, amelyet dr. vitéz Gabriel Jenő igazgató, szakosztály titkár ismertetett.

Mint idősebbi kérdéssel foglalkozott az értekezlet a szövetsége- sznek helytelen és a nyelvhaszná- lólat szegényeségre valló alkalm- zásával a napisajtóban. Ismét- len használja a sajtó a „hű- szövetségeket”, „okmányhűsítő- szövetségeket”, „űszetvényeket”, sőt legtöbbször a hulladarakból is az irtó, hogy „valóságos szövetsé- get szerveztek”. Ez nem felel meg a nyelvnek, jóné fogalom- ajak, sem a helyes nyelvhaszná-

nak. Ezért felkérték a Szövetségi Ligát, hogy vegyen minden- módot és eszközt igénybe, amivel a magyar nyelv kincsét védheti.

Megtárgyalták dr. Hévey László előadásában a közéleti szövetsé- geket. A szakosztály ugyan- is egyik feladatának tekinti, hogy a szövetségei elvek tisztasága fe- llett szigorúan örökölje, ezért látta szükségesnek, hogy a közéleti szövetségeket napirendre tüzze és szigorúan tudományos alapon foglalkozzék szövetségeztől politikai vonatkozásával. A szervezett igaz szövetségeket nem tekinthető, mert a szövetségeket lényeges köllé- keivel ellentétben más kezékből ered a rendelkezésre álló tőke (az adófizető pozírók szolgálata) mások a szervezet vezetői (kijelölt köztisztviselők) és ismét mások a közéleti szövetségektől tagjai (a jut- bótoltak). Hiányzik a tagok java az ellenőrzés és ügyviteli tekintet- ben, nélkülözi a tagoknak az öne- segély elvén alapuló szolidaritá- sát. Hiányzik belőle a tagok saját kezdeményezésének lehetősége is, ami pedig mind a szövetségei munkának, mind a gazdasági élet- nek nélkülözhetetlen fejlesztő ereje. Részletes megvitatás alap- ján a szakosztálynak következő egyöntetű álláspontja alakult ki: Nemzet- és gazdaságpolitikai érde- kek szükség szerinti megkívánják feladatköreinek mielőbbi szétvá- lasztását. A közéleti szövetsé- gek erejét meghaladó feladatkörük ellenére végzett munkásságának elismerése mellett a rendelkezé- sükre bocsátott hatalmas anyagi eszközök célszerű felhasználását várja a szakosztály attól, ha a közéleti szövetségeket a jövőben (más elnevezéssel) a feladatkör- kait szétválasztás és felkérte a Ligát, hogy illetékes helyre ez ügyben tegye meg az előterjesz- téseket.

Foglalkozott még az értekezlet Bakos László, Dékér András, Szil-

László, Tamás Ferenc, Hévey László előadásában a szövetségeztől politikai vagy agrártudományos intézetek megfelelő támogatásának kérdésével, főiskolák napirendjé- szövetkezeti tanfolyamok, a fő- iskolák felállításáról szövetségeztől mezőgazdasági kereskedelmi tanszék, a szövetségeztől iskolai oktatás bővítésének ügyével. Állást foglalt az iskolaszövetkezek

mellett és dr. Urbányi János javaslata alapján munkatervbe vette a különböző társadalmi rétegek, deletszínvonalának vizsgálatát.

A tartalmas értekezlet befeje- zével a szövetségeztől népfőiskolát, keltetőállomást, a szövetségeztől karolingyárat és más szövetségeztől intézményeket tekintették meg a szakosztály tagjai.

Tilos a légiriadó alatt tüzet gyújtani

Illetékes helyről felhívják a gazdák figyelmét, hogy légiriadó alatt tüzet gyújtani sem szabadban, sem zárt tűz- helyeken nem szabad. Sőt, a melyek éget is azonnal ki kell oltani.

elsősorban, mert a felszálló füst felhívhatja az ellenséges repülő- k figyelmét a lakott helyekre, más- szorzor, bombatalálást esetén, a szertefecsenő tűz nagy károkat okozhat.

Különösen kell ügyelnünk erre most, amikor az aratás befejezése előtt vagyunk s egyes helyeken máris megkezdtek a gabona behordását. Legtöbb tanyánál a szerény helyen s közvetlen a tanya alatt van. Az asztagok alig 30-40

méterre vannak a tanyától. Egy bombatalálást esetén, ha asztagok megkímélődne is, de a tűzhelyről — amennyiben a tüzet idejében nem fojtottuk el — szétrepülő pa- rázs könnyen felgyújthatja. Erre fokozottan figyeljünk a közéleti közösségünkön. Még nyugodt idő- ben se gyújtunk tüzet a szérők közelében. Meri itt, ahol esopor- tosan állnak egymás mellett az asztagok, könnyen átterjedhet a tűz egyikről a másikra s megfő- rítéskéik, hogy az összes szérőn levő asztagok legnek. Tehát leg- nyűk figyelmesek és bánjunk fokozott elővigyázattal a tüzzel.

A koltás már ajánlatos akkor, amikor körzetünkre riasztási rendelnek el.

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

Az angolszász-bolsevista szövetsé- gesek valamennyi arevonalon fokozódó hevességgel folytatják támadásaikat, amelyekkel szem- ben a németek kemény ellen- állást tanúsítanak, úgy, hogy

a szövetségesek döntő sikert, vagy az arevonalak áttörését nem tudják elérni, ezzel szem- ben emberben és anyagban óriási veszteségeket szenved- nek.

A Führer ellen — a jelek szer- int angolszász kezdeményezésre — elkövetett sikertelen merény- letről lapunk más helyen számo- lunk be. A merénylet időpontjában

a vezéri főhadiszálláson tar- tozkodott a Duce is, aki be- ható megbeszéléseket folyta- tott a Führerrel, megsejmelte az új olasz hadsereget és a győzelembe vetett hitét ki- fejező beszédet intézett a had- erőhöz.

Törökország ellen tovább folyik a diplomáciai offenzíva.

A főiskolai lapok azonban hang- súlyozzák, hogy Törökország kitarthat semlegessége mellett. A szövetségesek által megszá- lított olasz területek bolsevizá-

lása tovább folyik. Emiatt a pápa ünnepélyes tiltakozását fejezte ki.

Egyébként Rómába készül az amerikai elnök és az angol király is.

A német megtorló fegyver, a V. I. továbbra is pusztítja Dél-Anglia városait és Lon- dout. Londonban valóságos pánik tört ki, hír szerint az angol kormány elhagyta a fő- várost, Londonban 6000 ház közül 2000 teljesen rombadől-

Japánban a Tozso-kormány le- mondott; az új kormány Ku- niako Koiso tábornok alakította meg, hangsúlyozza, hogy Japan minden erejét latbatyati a végles győzelem érdekében.

A Führer elrendelte minden német erőnek a totális háború szolgálatába való állítását és Göbbels miniszter nevezte ki a német erők harcbevetése birodalmi teljhatalmú megbí- zottjává.

Kesselring vezértábornagy, az Olaszországban harcoló német erők főparancsnoka könnyebben megsebesült.

Mezőgazdasági iskolák pályázati hirdetményei

A M. Kir. Kertészeti és Szőlés- zeti Főiskolán szeptember 16-án kezdődik a téli félév és a közép- iskolai öregekkel, vagy ezzel egyenértékű előképzéssel rendel- kezők augusztus 15-ig nyúj- tathatják be felvételi kérvényüket. A kifogástalan magaviseletű és jó előmeneteli hallgatók külön- böző ösztöndíjakat nyerhetnek el, azok pedig, akik állami szolgál- tába kívának lépni, évi 1200 pengő ösztöndíjat kapnak. A főiskola tanulmányi ideje nyolc félév, ami után kertészeti és szőlészeti okle- velet nyernek a hallgatók. A főis- kolai végzettség érdekképviseleti, kertészeti és szőlészeti felügyelő, helyettesi titkári, kertészeti és szőlészeti tudományos és kísérlet- ügyi, főiskolai és gazdasági szak- tanári állásokra képesít, ezenkívül a nagyobb kertészeti és szőlészeti üzemek vezető állásait is a főisko- lá végzetek részére tartja fenn a hegyközségi törvény. Részletes tájékoztató a főiskola dékányi hivatala küld (Budapest, XI., Nagy- boldogasszony-utja 45.)

fedezetét biztosítja. Az ösztöndíj- ban zalavármegyei származású és a vármegyében lakó viteli váro- mányos vagy kishirtokosoksalából származó ifjú részesíthető. A kel- lően felszerelt pályázati kérvények július 31-ig a vármegye alispán- jához nyújthatók be.

Zala vármegye alispánja a törvén-yhatalmosság kigyűlés által a Vi- teli Rend örkenyi gazdaképző is- kolájában létesített alapítványi hely betöltésére az 1944/45. tanévre pályázatot hirdet. Az alapítványi hely 550 pengő maximális értékben a tanulólthoz elhelyezést és a tanítással felvett költségek

A földművelésügyi miniszter a bihari díszjelet, kecskeméti és soproni m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolák 1944/45. tanévre a tanu- lók felvétele céljából pályázatot hirdet. A harmadik év sikeres be- fejezésével a tanuló vég bizonyít- ványt nyer, amely az állami és a 100 kát. holdon aluli kiterjedésű maganszülőgazdaságokban önálló szőlőkezelőként, illetve az állami és a magánpincegazdaságokban pincemesterként való alkalmá- zásra képesít. A tanév október 1-én kezdődik és július hó 31-én végződik. A szőlészeti és borászati szakiskolák első évfolyamára ren- des tanulóknak olyan pályázók ve- hetők fel, akik 17. életévüket be- töltötték, legalább az elemi iskola VI. osztályát sikerrel elvégezték. A szakiskolai tanulók részére in- ternátus áll rendelkezésre. A felvétel iránti kérvények a földmü- velésügyi miniszterhez címezve augusztus 20-ig a soproni, bihar- díszjelet vagy kecskeméti m. kir. szőlészeti és borászati szakiskola igazgatóságához adandók be. Resz- telen felvételvisítás is ott kapható.

Meghosszabították a vasjegyek beváltási határidejét

Az „1944 július” című vasjegyek beváltásának határidejét a m. kir. Ipari Anyag-hivatal 30 nappal, azaz 1944. évi augusztus hó 31-ig meghosszabította.

Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy a vasjegyeket oly

időben kell beváltás végett bármely vaskereskedőhöz benyújtani, hogy annak módjában legyen területileg illetékes vasnagykereskedőjénél a jegyeket úgy elküldeni, hogy azok még augusztus 31-e előtt oda be is érkezzenek.

Minőségi vetőmagkiosztás

A földművelésügyi miniszter a termelés egységesítése, a termés-hozam növelése és a minőség javítása érdekében az idén is nagyobb mennyiségű eredeti nemesített és utántermesztett búza, szesz és, gőzárpa vetőmagot jut a gazdáknak.

Eredeti nemesített vetőmagot a M. Kir. Növénytermelési Hivatalnál lehet igényelni (Budapest, IV., Horthy István-körút 2. sz.). A Hivatal elsősorban a továbbzaportásra is vállalkozó nagyobb gazdaságok részére ad eredeti nemesített vetőmagot. A vetőmagért a hivatalos alapon felül mázsánként 16 pengő felárat kell fizetni. A szaporításra vállalkozó gazdaságok részére a Növénytermelési Hivatal a felárból mázsánként 8 pengő és a vasúti fuvar megtérítését vállalja.

Az utántermesztett vetőmag kiosztását minden esetben az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség intézi. Tehát úgy a 100 kat. holdon aluli kisgazdák, mint a 100 kat. holdon közvetlenül a vármegyei m. kir. felüli gazdaságok igénylésükkel gazdasági felügyelőséghez forduljanak. Az utántermesztett vetőmagnál a felár a kormányhatóságilag megállapított alapon felül mázsánként 8 pengő. Az akció viseli a vasúti fuvardíjat és a felárból megtérít mázsánként 2 pengőt. Erdély területén a kiosztást a földművelésügyi miniszterium Erdélyi Kirendeltsége (Kolozsvár) végzi. A nagy érdeklődésre való tekintettel az igénylők már most jelentkezzenek — a kisgazdák csoportosan — a községi előjáróság útján.

földművelésügyi miniszterium felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy

a mezőgazdasági üzemanyagokat — a rendelet által előírt korlátozások figyelembevétele mellett — úgy mint eddig, a pénzügyigazgatóság engedélye alapján kell beszerezni az üzemanyaglerakatokból.

Ha valamelyik gazdaságnak a rendeletek végrehajtásával és a szükséges üzemanyag biztosításával kapcsolatban különleges elbírálást kívánó körülményei lennének (pl. részöntözési, lennyívési, stb. szükséglet), hasonlóképpen az illetékes pénzügyigazgatósághoz kell fordulnia.

A kizárólag esépléshez (hércsépüléshez) használt kenő- és hengerolajokat nyilatkozat ellenében a lerakatok továbbra is kiszolgáltathatnak az alábbi mennyiségekben: július hónapban motorolajból traktoronként legfeljebb 25 kg, hengerolajból gőzgépeknél legfeljebb 15 kg és gépolajból eséplőgépeknek legfeljebb 15 kg.

A vásárlás alkalmával a vevő az eladónak nyilatkozatot köteles adni és abban büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenteni, hogy csak a beszerzendő olajtípusokból

A mezőgazdaság helyzete az OMK jelentésében

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az elmúlt hónap gazdasági helyzetéről a következőket közli:

Június havában az időjárás esős jellegű volt, ami a vetésekre általában jótékonyan hatott, bár számos helyen a gyakori eső és ribar a nagyobb vetéseket lefektette és akadályozta a lekaszált takarmányok vesztéségmentes betakarítását is. A megdőlő gabonafélékben többhelyütt a rozsda is fellépett. Kedvezőnek mondható az olajosmagvak közül a napraforgó és szójabab fejlődése.

A mezőgazdasági munkaviszonyai a munkaadók szempontjából nekünk mondhatók.

A takarmányozás helyzete a zöldtakarmányok etetésével természetesen jóval javult, ez a körülmény

TEL.: 126-042

készlete nincs, illetve a rendeletben engedélyezettnél kevesebb készletet az engedélyezett mértékig kívánja kiegészíteni.

A vevő a nyilatkozat hátlapján a cséplési, vagy a gazdasági felügyelővel igazoltatni tartozik, hogy hány eséplőgéppel, gőzgéppel, vagy traktorral csépel és a cséplést melyik napon kezdi meg.

hozzájárult az állatállomány erőbeni javulásához, a tejtermelés fokozásához.

A közlekedési és szállítási helyzetre a háborús viszonyok gyakorolnak befolyást. Az állategészségügyi viszonyok általában kielégítőek, egyes helyeket kivéve, ahol sertéspestis és baromfivész pusztít.

Hányok jelentkeznek a falusi lakosság dohányváltásában és gyakori a panasz vas- és szőzhiány miatt, továbbá a leg-szükségesebb gazdasági eszközök beszerzése tekintetében és az ekvasak pótlása körül is.

A gazdaközönség pénzügyi viszonyai javulást mutatnak. Ujabb kölcsönök felvételétől a gazdaközönség általában tartózkodást mutat.

A gypjübeszolgáltatási rendelet kiegészítése

A közellátásügyi miniszternek július 20-án kiadott 112.800. számú rendelete az idei nyírású gypjü beszoállítását és forgalmát szabályozó folyó évi április 6-iki 106.600. K. M. számú rendelet 8. §-át a következő rendelkezésekkel egészíti ki:

a) Ha a beszoallatandó és a Futurának vételre felajánlott gypjü mennyisége legalább 10 métermáza, a termelő köteles a gypjüt legkésőbb 1945 március 31-ig a Futura tulajdonaként a jó gazda gondosságával szakszerűen megőrizni és kezelni, b) Ez esetben a Futura köteles a vételre felajánlott gypjü vételárának 90%-át — a termelő 1943. évi nyírású gypjüjára megállapított minősítésnek megfelelően — előleg címén kifizetni, míg a vételár hátralévő része az átvételkor esedékes a felajánlástól számított 6% kamattérítéssel. A Futura ezenkívül köteles a gypjünek vételre felajánlá-

sától átvételéig terjedő időre minden megkezdett hétre métermázsánként 10 fillér tarolási díjat fizetni és az átvétel alkalmával megállapítandó hivatalos vasúti mérlegelési súlyon felül összesen 2% súlyvesztéséget a termelőnek téríteni. c) Ha a termelő az általa fölött gypjü minőségét a Gypjübeszo Bizottsággal kívánja megállapíttatni, a minőség végleges megállapításától számított 30 napon belül tartozik a megvásárolt gypjü megnevezését, fajtaját, tisztaságát (rendement) és buzaegység-számát közölni.

Ezenkívül a közellátásügyi miniszter kiterjesztette 106.600 K. M. számú rendeletének büntető rendelkezéseit azokra a gypjütermelőkre, akik beszoallatandó és a Futurának vételre felajánlott gypjüjüket nem őrzik meg a jó gazda gondosságával vagy nem kezelik szakszerűen.

HAZÁNK LEGNAGYOBB JÉGBIZTOSÍTÓ INTÉZETE A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE. Az ország igen sok községében olcsóbb díjjal vesz fel biztosítást, mint az elmúlt évben

Új vetőmagvizsgálati díjak

A földművelésügyi miniszter rendeletet tett közze a Budapesti Közlöny július 13-i számában, azokat a díjtételeket, amelyeket a vetőmagvizsgáló intézetek által végzett szakszvizsgálatokért, szakszvizsgálóknak és egyéb szolgáltatásokért fizetni kell.

A díjakat előre kell az intézetnek beküldeni. Soronkívüli vizsgálatért a díjak kétszeresét kell fizetni.

Gazdálkodó részére a magvak azonossági vizsgálata, növények meghatározása, az arankavizsgálata, felvilágosítás vagy szaktanácsadás, valamint a fűmagkeverék összeállítása díjtalan.

15 holdnál kisebb ingatlanon gazdálkodók részére az előbbi kedvezményeken felül a vetőmagvak állami minősítését kivéve minden egyéb vizsgálatnál 50%-os kedvezményt kell engedélyezni, a tényleges ellenőrző minta vizsgálat pedig díjtalan.

A kedvezményekre való jogosultságot az előjáróság által kiállított hatósági bizonyítványval kell igazolni. Díjtalan még a nemesített magvaknál a nemesítő felzárával lezárt és forgalombahozott vetőmagból a vevő által vett hiteles minta ellenőrző vizsgálata.

A megállapított díjkedvezményeken felül rész a Vetőmagviz-

sgáló Intézet igazgatója is engedélyezhet 50%-os díjkedvezményt a méltányosságot érdemlő esetekben, valamint az állami vetőmagakéval kapcsolatos szakszvizsgálatoknál.

A megállapított díjak, de az azokból adható kedvezmények is olymértékűek, hogy

minden gazdának érdekében áll az, hogy a lehető legtöbb esetben vegye igénybe a vetőmagvizsgáló állomás működését, mert az alacsony díjtételek nincsenek arányban azzal a terméklettel, mint a vetőmagvizsgáló intézetek szaktanácsai alapján el lehet érni.

Templomi gyűjtés a bombakárosultak javára. S e r e d i Jusz-tinián bibornok, Magyarország herecprimása a főváros összes templomaiban gyűjtést rendelt el a bombakárosultak javára. Hogy ez a munka minél hathatósabb legyen és a jövőben az Actio Catholica Szent Erzsébet Karitász fennakadás nélkül teljesíthesse nagy, nemzeti hivatását, elrendelte, hogy Budapest összes templomaiban augusztus első vasárnapján a bombakárosultak javára gyűjtsenek.

Mennyi nyersolajat kaphat a gazda?

A légitámaszok súlyos károkat okoztak a nyersolajtermelésünk körül is. Ennek folytán eszékenti kellett a mezőgazdasági célra használt motorok hajtására szolgáló nyersolajmennyiségeket is.

A háborús gazdálkodás alatt minden gazdának kötelessége az, hogy az elsődörű fontosságú hadianyagokkal, így a nyersolajjal is a legtakarékosabban gazdálkodjunk.

A rendelet szerint a mezőgazdasági motorok hajtására szolgáló kedvezményes nehéz benzinnel, petróleummal, a gázolajjal a beszerzésére és felhasználására jogosultak közül azok részére akiknél az engedélyezett évi mennyiség 30 q-n alul van, továbbá bérbeszélésre jogosított engedélyesek részére.

A mezőgazdasági folyékony üzemanyagok beszerzési módja

A gazdák közül sokan a mezőgazdasági folyékony üzemanyag beszerzése ügyében a m. kir. Ipari Anyaghivatalhoz fordulnak, illetve oda szándékoznak fordulni. Ennek oka valószínűleg abban keresendő, hogy az ipariügyi miniszter

által július 4-én az egyes zár alá vett ásványolajok és ásványolaj beparálási termékek forgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendeletet félreemagyarázzák és azt hiszik, hogy ez a mezőgazdasági üzemanyagokra is vonatkozik. A

VETÉSIJELENTÉS

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt két hónapban az időjárás nappal fokozatosan melegebb volt. Az éjszakák hűvösebbek voltak. Sok esapadék volt. Ez az időjárás — eltekintve egyes vidékektől, ahol túlsok esapadék esett — a mezőgazdaságra általában kedvező volt. Különösen kedvező volt az időjárás a kapásnövények, szőlőskaszművelés és a kerti vetemények fejlődésére.

A búza aratása az északi és északkeleti vármegyékben kivéve mindenhol megindult. A gyakori esőzések azonban hátráltatják a munka folytatását. A vízatarok a búzákat sok helyen megdöntötték, ami az aratási munkát nehezíti. Rozsdákra inkább csak a szárra és levélzetre terjedt ki.

A búza kalásza általában nagy és tömött. A szalmatermés közepes.

A rozs aratása a tisztántúli és alföldi megyékben befejezés előtt áll. A Dunántúlon és a Kisalföldön a vetésterületnek több, mint felét learatták, az ország többi részén pedig az aratás folyamatban van.

A rozsvetések általában ritkák, kalászuk azonban eléggé fejlett és tömött.

Az őszi árpat a hegyvidékek kivételével mindenütt learatták, esővelé folyamatban van. A kalászközépségek, szalmájuk közepesek.

A tavaszi árpa aratását a déli részekben már megkezdtek. A kalászközépségek, a szem nagyrészt vízszórásban van. A késői vetések igen sok vidéken alacsonyok, ritkák és gyomosok.

A zab zászalját mindenütt kihányta. A korai vetések már szépen kezdnek, a későiek még zöldelnek, sok helyen ritkák és gyomosok.

A kukorica korai fajtáinak címerhanyása megkezdődött. A sok esapadék hatására erőteljes fejlődésnek indult, de a meleg hiánya miatt az időszakhoz képest nagyrészt visszamarad.

A burgonya korai fajtái nagyrészt elvirágoztak, a későiek virágzása még tart. A levélzet általában üde és dús gumóképződéses. A gumók általában bőven mutatkoznak, szép nagyságúak és egészségesek.

A cukor- és takarmányrépa a hó esőzések után a legtöbb helyen igen szépen, sőt helyenként kitünően fejlődött.

A rétek anyazénatermését Erdély kivételével mindenütt betakarították. A sarjú fejlődésére az időjárás igen kedvező. A legelők az ország legnagyobb részében elég jók és így a kijáró jószágok elegendő táplálékot nyújtanak.

A sárga- és görögdióje fejlődésére meleg időre volna szükség. Részben elvirágoztak, részben még virágoznak. A kötéshez több melegre volna szükség.

A gyümölcsfajták közül a kajszibaraek termése közepes, a meleg hiánya miatt lassan érnek. Alnából, körtéből, dióból közepes termésre van kilátás. Főleg okozta kár miatt is sok gyümölcs lezuhant.

A szőlők az utóbbi hetekben erőteljesen fejlődtek, Peronospora országosra észlelhető, úgy a leveleken, mint a fűrtőkön. Jégverést a kiskunhalasi, miskolci és pécsi kerületből jelentettek.

A széna és szalma beszálltatása

A közellátásügyi miniszter 113.300—1944. K. M. számú rendelete, amely a hivatalos lap július 2. számában jelent meg, részletesen szabályozza a széna és szalma beszálltatását és forgalmát.

A rendelet hatálya alá tartoznak a következők:
Régi széna, lucernaszéna, löhereszéna, baltacímiszéna, zabosbük-könyszéna.

Takarmányszalma, alomszalma és rizszalma.

A széna és a szalma vásárlásának és felhasználásának irányítása, valamint a forgalom ellenőrzése a Szállastakarmány és Szalmaforgalmi Központ hatáskörébe tartozik.

A rendelet kimondja, hogy a beszálltatási köteleesség teljesítésére szánt szénát és szalmát a termelés helyén a vásárlásra jogosított kereskedőnek kell vételre felajánlani. A felajánlott széna és szalma csak száraz és egészséges (tehát nem penészes és rothadt) lehet.

A jogosított kereskedők minden közönséges vásárlási napokat kötelesek tartani, amelyeket az előjárás hirdet meg. Ha a vásárlási nap szeptember 1-e előtt van, a beszálltatandó széna mennyiségének csak 50%-át köteles a gazda vételre felajánlani és ebben az esetben egy későbbi időpontban is kell vásárlási napot tartani, amikor a beszálltatandó széna másik felét kell eladni.

A szalmát teljes egészében kell a vásárlási napon egyszerre vételre felajánlani. A kötelezően beszálltatandó mennyiségén felül beszálltatni kívánt szénát és szalmát bármikor fel lehet a kereskedőnek ajánlani.

A kereskedő köteles a széna és szalma átvételére vonatkozó nyilatkozatát a felajánlástól számított nyolc nap alatt a gazdával közölni és köteles a felajánlott szénát a hatóságilag megállapított áron megvásárolni, valamint a vételárát kifizetni, espedig teljes egészében azonnal készpénzben, ha nem merül fel vita a minőség vagy a vételár tekintetében, ha pedig vita merül fel, akkor az ennek eldöntésére a rendelet értelmében alakítandó bizottság határozata után.

A bizottságba egy tagot az eladó gazda jelölhet ki s ha a gazda ezzel a joggal nem él, a mezőgazdasági kamara kiküldöttje képviseli a gazda érdekeit. Ha az átvétel később történik, a gazda köteles a szénát és szalmát az átadásig megőrizni és a romlástól megőrizni.

Ha a gazda a szénabeszálltatási kötelezettségének a vásárlási napon nem tesz eleget, a bizottság felszólítja köteletségének teljesítésére s ha ez sem használ, a főszolgabíró a beszálltatás teljesítésére karhatalom igénybevitelére is intézkedhetik.

Szénát és szalmát kereskedelmi forgalombahozatal céljából csak jogosított kereskedő vásárolhat. A kereskedőnek a vásárlásról vételi

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK

Házi aszalás

Az aszalás egyike a legelősebb és legjobb tartósítási módozatoknak s előnye az is, hogy a kész termék kis helyen, üveg vagy bádogdoboz nélkül is raktározható.

Az aszalást napon vagy pedig mesterségesen (kemencében) végezhetjük. Gyümölcsfélék aszalásánál általában azt ajánljuk, hogy a szárítandó gyümölcsöt először napra tegyék ki, hogy kissé megszáradjon s csak aztán, félig aszalt állapotban folytassuk a szárítást mesterséges módon, így a legjobb és legzamatosabb készítményt nyerjük. A zöldségfélék közül a fűszernövényeket, zöldpetrezselymet, kaporot, tárkonyt, gombát, pirospaprikát szoktunk napon szárítani, a többi zöldségféléket jobb mesterségesen utón aszalni. Erre a célra leginkább megfelel a kenyérsütés után kihűlt kemence, amelyet előzőleg jól kikapartunk, vagy pedig sütés-főzés után a tűzhely langyosodó sütője. Az aszalandó anyagot legelősebb fekeretbe foglalt dróthálópochozatra kitergetjük, amelyeket lábakra állítva használhatunk. Kemencében es

sütőben 2—3 óráig tart az aszalás s ezután a tálcákat másnapig szárazítás folytatásáig szellős helyre rakjuk ki. Száritás közben az aszalványokat időnként forgasztuk meg és az aszalás befejezése után, vagyis amikor a gyümölcsben már teljesen nyers rész és a zöld rész zörgös, a készítményt nem hagyjuk a kemencében kihűlni, hanem árnyékos, levegős helyen kitergetjük s ha jól átszellőztött, tüll- vagy celofánzsákokban száraz, sötét helyen raktározzuk.

Gyümölcsök közül aszalás céljára alkalmas a cseresznye, meggy, barack, alma, körte, szilva, amelyek jól beérett, de nem túlpuhult állapotban dolgozzuk fel. Finomabb aszalvány készítésénél a gyümölcsöt megmámozzuk, kimámozzuk és felszeleteljük. Napon történő aszalásnál a gyümölcsöt nem szabad megmosni, hanem közvetlen a leszedés után tálcákra rakjuk.

A zöldségféléket alapos mosás és öblítés után fajtájuk szerint felszeleteljük vagy aprítjuk és előzörljük. Ha nincs zöldelőzőszélünk, akkor a felaprított zöldséget vékony rétegben rozsdamentes szitára teregetve, néhány percre forráshoz levő vízbe mártjuk, majd jól lecsurgatjuk és megszáraztatva rakjuk az aszalótálcákra. Az előfőzés időtartama káposztánál, kelnél 1—2 perc, gyökérféléknél, zöldségféléknél 3—5 perc. A legvalószínű spargétóköt, felaprított vereshagymát, paradicsomot, parajt, sóskát gőzölés nélkül szárítjuk. Kánya Terézia.

Megismerkednék házasság céljából magas, széke, jó megjelenésű, üzletasszonynak való, tiszta multú, katolikus gazdaleánnyal, akinek szülei kötelezik magukat, hogy 80—100 ezer pengő hozományt adnak. Jó viszonyok között élő, 172 em magas, katolikus kereskedő vagyok. Leveleket „Üzletasszonyok levele” jellegre a VASÁRNAP kiadó hivatala továbbít.

Kertészeti különbözeti vizsga

A földművelésügyi miniszter a hivatalos lap július hó 16-i számában közzétette 567.500. számú rendelete értelmében mindazok, akik valamely középiskola hatodik osztályát elvégzették és a volt budapesti M. Kir. Kertészeti Tanintézetben oklevelet nyertek, az 1943—44. tanév végétől kezdődően 1945 végéig a bajai m. kir. középiskola kertészeti tanintézeténél, vagy a budapesti székesszévfárosi középiskola kertészeti tanintézeténél különbözeti képesítő vizsgát tehetnek. Ilyen vizsgára csak közszolgálatban szakszolgálatot teljesítő vagy igazoltan kertészeti pályán működő okleveles kertészek jelentkezhetnek.

VÉDJÜK A TERMÉST!

A termés megvédésének tizparancsolata

1. Viaszerésben vágjuk a gabonát!
2. A tűzfigyelő szolgálat megszervezésével kapcsolatban felkiismeretesen teljesítsük kötelességünket! Elengedhetetlen a tűzvédelem, ha jól járni a határt, és az esetleg leszórt gyújtóeszközöket össze kell szedni és megsemmisíteni!
3. A határban foglalatokodók mindig vigyenek magukkal ásót, lapátot, kapát, ekét, hogy az esetleges tüzet nyomban elfojthassák!
4. Artásokor legfeljebb tíz keresztet rakjunk egy esomóba; az egyes csoportok között 20 méteres távolságot hagyjunk; a keresztet összerakása után a tarlót azonnal buktassuk le!
5. Száraz terményt — 2000 keresztnyit, vagy ennél többet — lakóháztól csak legalább 100 méternyire, kisebb mennyiség 50 méternyire helyezzünk el!
6. Udvaron, vagy az udvaron lévő épületben legfeljebb csak az állatok egyheti élelmezésére és almozására szükséges takarmányt, szalmát tartunk!
7. A közös szűrűre csak annyi terményt szabad utánahordani, amennyit elespelték! Több keresztből csépeljünk! A közös szűrűt őrizni kell! Tartuk be a szűrű létesítésére vonatkozóan előírt távolságokat!
8. A termények behordása alatt minden gazdának terményei mellett vízzel töltött kádát, hordót, vödöröket és esákllyát kell készenlétben tartania! Szűrűs kertben, érett gabonában közelében dohányozni, tüzet rakni nem szabad!
9. Csépelni csak hajnali 3 órától 21 óráig — esti 9 óráig — szabad! A gőzkazánt csak indokolt esetben szabad szalmával fűteni!
10. A cséplőgép környékén az ottdolgozók számának megfelelő óvóárkot kell létesíteni!

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés a törvényesen védett:

AKADÉMIAI BAKTERIUMÓR

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 84. I.sz. 2/a

Árak demyonna! ab Budapest

5	10	15 liter
16.50	31.50	46.50 P

A min. elítésre beiktatásánál 30 f. levonandó

Nyári alkony otthon . . .

*Csendes nyári alkonyokom
Az árnyék álomba ringat
S haszárll a lekem . . .
Madárdalos, vadvirágos
Határookra hazamentem,
Hosszú utat járt gondolatom
Rövedezett mint madár,
Ki messze szállni akar
Sebes, vihar szárnyán . . .
Otthon folyik az élet, szép
Nép kaszát penget harmaton
Friss dal, nóta az ajkakon.
A nap nyugovóra tér és
Biboroson néz át a határon
Aranyló búzatáblákon.
Hej, de sokat is gondoltok
Nyári alkonyatokon haza.
Dalos madaraink kertünkbe
Nyenkor térnek fészükre
Bekés nyugovóra . . .
Édesanyám kint áll most is
A kis kertben virágok közt,
Az előbb fejte meg a tehenet,
A macskáknak is öntött tejét,
A kutyák is kint esaholnak
A fűzfas gödör partján,
Az aratók élnek dalát
Hallják és azt ugatják . . .
Kék égbolton mosolyog a hold-
világ . . .
Az estharangzó hosszant sír,
Zokog, imádkozik ere hangján,
Sírása lassan cövesz
A végtelen nagy pusztán . . .
Álomba burkolódik a nagy nyári
határ
Nyenkor a lekem
A messzeségből
Mindig haszárll, otthon jár! . . .
(Palánka)*

MAJZIK MARTON

M. kir. tart. szakvezető.

A Kormányzó Ur Rátz Jenő minisztert felmentette állásától. Magyarországi kormányzója a miniszterelnök előterjesztésére vitéz nagylaki Rátz Jenő m. kir. titkos tanácsos, szolgálatonkülvüli viszonybeli vezéreztetés, tárcanélküli magyar királyi miniszteri állásától és egyben a miniszterelnök helyettesítésére kapott megbízása alól — saját kérelmére — felmentette.

Muraköz visszatérésének évfordulója. Muraköz népe most ünnepezte az anyaországhoz való visszatérésének harmadik évfordulóját. Ebből az alkalomból Csáktornyan a ferencrendiek templomában ünnepi szentmise volt. Utána a közönség az Országzászlóhoz vonult, ahol Pólesinszky Jenő tanítóképzőintézetű igazgató ünnepi beszédet mondott, majd Bezmies Pál főszolgabíró ányújtotta a nemzetvédelmi kereszteteknek kitüntetésüket.

Elkészült a Horthy esücses tervezett emlékmű. Máramaros vármegye törvényhatósági közgyűlése dr. Székely Ákos országgyűlési képviselő indítványára még 1942 decemberében elhatározta, hogy a hős halált halt Kormányzóhelyettes emléket méltóképpen megörökíti. Az emlékmű, amelyet a 2305 méter magas Horthy-esücsen állítanak fel, a főlköel nap sugarában repülő sasi ábrázol. A 11,5 métermagas súlyú emlékművet Fekete Géza budapesti szobrászművész készítette és most szállították el Borsai községbe. A rendkívüli viszonyok okozta nehézségekre való tekintettel, az ünnepélyes leleplezésre csak később kerül sor.

Hármas ikrek. Balogh Sámuel eszengeri (Szatmár m.) 22 éves munkás fele genek hármas ikrei — két fiú, egy lány születtek. Anya és gyermekei egészségesek.

Acélmise. Július 30-án lesz ketven esztendeje annak, hogy Kroller Miksa zalavári bencés apátot 1874-ben áldozópappá szentelték. A jubiláns nemesak rendjének, a bencésrendnek, hanem az egész magyarországi papságnak is nesztora, — legidősebb tagja. — mert hiszen 1849 április 14-én született Pécsen. A papi felszentelési jubileumok során a huszonöt éves ezüstmisét, az ötven éves aranymisét, a hatvan éves gyémántmisét, a hatvanöt éves vasmisét és igen ritka esetben a hetven év múlva az acélmisét szokták megülni. A jubiláns 1903 óta tölti be a zalavári apáti tisztet.

Betiltottak mindenmü politikai párttevékenységet Kárpátalján. A m. kir. belügyminiszter, leköntetel a háborús arevonal közelségére, a lakosság nyugalmának és a termelés zavartalanágának biztosítása céljából az eszakeleti (kárpátaljai) hadműveleti területen mindenmü politikai párttevékenységet betiltott.

Az Országos Zöldmező Szövetség Közgyűlése

A Zöldmező Szövetség vitéz gróf Teleki Béla, Zala vármegye főispánja, társelnök elnöklele alatt tartotta közgyűlést, amelyen a Szövetség elnökvé nagy lelkesedéssel ismét Albrecht királyi herceget, ügyvezető elnökvé pedig vitéz gróf Teleki Mihály ny. földművelésügyi minisztert választották meg.

A Szövetség 1943. évi működését dr. Tobak Lajos ny. miniszteri tanácsos, alelnök-igazgató ismeretesen és beszámolt a gyepvetőmagtermesztés problémáiról, a zöldmezőgazdasági és a pásztorkepző tanfolyamokról, a szalastakarmánytermő területek kataszterezéséről, a legelőversenyek tartásáról, a szakitanácsadás, szakpropaganda és tudományos kutatási munka állásáról. Ez utóbi során a Szövetség főleg a hazai fontosabb réltésznák táplálóértékének és minőségének állatkísérletek útján való megállapításával foglalkozott.

A beszámoló után Bathó Pál földművelésügyi államtitkár üdvözölte a megjelenteket és rajtuk keresztül a zöldmezőgazdák hatalmas táborát, méltatva a Szövetségnek az állattenyésztés alapjai képező takarmánytermesztés fejlesztése terén kifejtett közérdekü tevékenységét. Az államtitkár beszéde után dr. Kurelec Viktor kir. fővegyész előadása következett a szemvizsgálatok fontosabb részleteiről. A vizsgálatok szerint a hazai szénák emésztető fehérléttartalma és keményítőértéke igen tág határok között váltakozik. Állagban csak 3,5 százalék emésztető fehérléttartalom és 25 kg keményítőérték vehető számításba, amely csak gyenge közepes minőségű szénának felel meg. A nagyobb szénabási réltjavítási munkálatok megindítása tehát felette kívánatos lenne.

A tábiori postacsomagforgalom ideiglenes szüneteltetése

A m. kir. honvédezerkár főnökének rendelkezésére a postahivatalok tábiori postai címre szülő magáncsomagokat további intézkedésig nem vesznek fel.

A felrobant bomba szétszaggatta. Az egyik pestkörnyöki község határában Sallai Ferenc 28 éves uradalmi kocsis egy fel nem robant bombára akadt. A gyojtószervezetet vizsgálta és le akarta szerelni a bombáról, amely eközben felrobant. A robbanás ereje leszakította Sallai Ferenc mindkét karját és egyik lábát. A súlyos vereszettség következtében, mielőtt a mentősegíthettek volna rajta, a helyszínen meghalt.

Augusztusi búzakamatkules. A P. K. közhírré tette, hogy a búzázalaglevelekben folyósított és búzazértékre szülő kölcsönök törlesztérszleteinek befizetésénél és kamatszélvényeinek beváltásánál folyó évi augusztus havában egy métermázsna búzát átszámitási kules gyanánt 40 aranypengőben kell értékelni.

Új postabélyegek. Augusztus 1-én új 20, 24, 30, 50, 70 és 80 filléres címletű postabélyegeket hoznak forgalomba. A 20 filléres bélyegen Szent Erzsébet mellképe látható és színe zöldesbaria. A 24 filléres bélyegen Szent Margit képe lesz és színe lila. Szilágyi Erzsébet képe díszli a pirosszínű 30 filléres bélyeget. Az 50 filléres bélyegen Kanizsai Dorottya mellképe látható, a bélyeg színe kék. A 70 filléres bélyeg Lórántffy Zsuzsanna képével narancsszínű. Végül Zrínyi Ilona mellképe található a lilásbarna 80 filléres bélyegen.

Két aratómunkás halálát okozta a lezuhant angolszász bombázó

Az angolszász bombázók legutóbbi berepülése alkalmával egy négymotoros Liberátor-bombázót lőttek le a magyar vadászok. Az angolszász gép lángolyva zuhant le a dolgozó aratómunkások közé. A kiesapódó benzínláng olyan súlyosan gette össze Kalmár Gábor földművest, hogy a szerencsétlen ember a közszínen meghalt. A mögötöte markot szedő fiát, a 13 éves Kalmár Imrét súlyos égési sebekkel vitték a celdőmölki kórházba, ahol háromnapi szenvedés után most meghalt. A tragikus sorsú Kalmár Gábort és kisfiát nagy részvét mellett temették el.

A szegedi eserkészek segítőmunkája. A szegedi eserkészekterület eserkészeki kerületben segítő munkát szerveztek meg s ennek elősegítésére a rókusai templom bejáratánál egy postaládát függesztettek ki, amit általábanam közhírré tettek és a hadbavonaltól hozzártozói abba, a postaládába dobják be igényléstüket, ha valamilyen munka elvégzéséhez segítségét kérnek. Akad, aki favágást kér, mások közhivatalokban való eljárást igényelnek s nines olyan munkakör, amit a kerület eserkészei el ne végeznének, legyen az fizikai, vagy szellemi munka. A eserkészek a felügyelet nélkül maradó gyermekek foglalkoztatásáról is gondoskodnak. A szegedi eserkészek példaadó szolgálata most már az egész országban ismertté vált eserkészkörökben és másutt is megindult a segítőmunka megszervezése.

Zsáknilyvántartó irodát állítottak fel

Az ország zsákszükségletének biztosítására eddig állandóan gondoskodtak a zsákok készítéséhez szükséges textil, és papírányagok biztosításáról, minél fogva a zsákvártás folyamatosan történik s most a kormány a rendelkezésre álló zsákszükséglettel beosztottak való gazdálkodásról is gondoskodott.

Az iparügyi miniszter ugyanis elrendelte a zsáknilyvántartó iroda megszervezését,

amelynél az 50 dr-on felüli zsákszükségleteket azok tulajdonosai bejelenteni tartoznak. Ezenkívül a zsáknilyvántartó iroda ellenőrzi a bármilyen minőségben és bármilyen rendeltetéssel előállított zsákok forgalmát. A zsáknilyvántartó iroda tehát nemesak a textilanyagból készült, hanem a papírpapírral által előállított zsákok forgalmát is irányítja és ellenőrzi. Az iroda gondoskodik a rendelkezésre álló zsákmennyiségéről az országszerte mutatózó és bejelentett zsákszükséglet kiellégítéséről. Az iroda székhelye: Budapest, V. Akadémia-utca 16.

Új levéte

volt a tizenöt éves Bíró Károly, de kebelében férfiszív dobog! A kis székely levéte — szögörü tilalom elénére — ismételtén kiszökött a frontra és ott kétszer megsebesült majd hős magartartásával örvézetői rangot, a bronz Vitézségi Ermet és a német másodosztályú Vaskeresztet érdemelte ki. Bíró Károly hőstörténete fényes bizonyága annak hogy az anyiszor megénekelt, annyit emlegetett ősi katonavirtus nem vezett ki még. S amikor mi Bíró Károly példáját idézzük a magyar levétek előtt, sietünk leszögezni, hogy nem azért hivatkozunk esctére, mint példaképre, mintha bárki is arra gondolna, hogy: „nosza hát levétek, tessék kiszökni a frontra!” Mert a magyar levéteknek itthon és más formában kell behozonyítaniok, hogy méltó kortársai Bíró Károly örvézetőnek! Az itthoni kötelességek felegyemeltet teljesítése, a bevontul apák, fiúk és testvérek munkájának ellátása, a határ megmunkálása és a szárnyas gonosztevők kártevéseivel szemben való megvédése ugyancsak katonafeladat és éppen olyan fontos a honvédelem szempontjából, mint a fegyveres helytállás. Magyar levétek! Reátok vár a feladat, hogy a Bíró Károly férfiszívvel álljátok meg örhelyeteket idehaza, munkahelyeteken, otthonotokban felegyemeltet kötelességteljesítéssel, magyar testvéri összefogással dolgozzatok! S akkor megvalósul a gyönyörű levéte-köszöntés és elérjük mindannyiunk vágyát, a: Szébb jövőt!

A Nyírségi Termelők Szövetkezte 1944. évi július 30-án, határozatképtelenség esetén augusztus 6-án

évi rendes közgyűlést hirdét Pusztadoboson levő helyiségben.

Tárgysorozat.

1. Az 1943—44. évi mérleg letárgyalása, döntés hováfordításukról.
2. Vesztéses-nyereség számlák letárgyalása, döntés hováfordításukról.
3. Felmentvények megadása.
4. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagválasztás.
5. Folyó ügyek és indítványok.

Ertesíti az igazgatóság a tagokat, hogy az évi mérleg, valamint a közgyűlés tárgysorozatát a közgyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet helyiségében közzemlére ki van téve.

Pusztadobos 1944 július 13.

Az Igazgatóság.

A lovak öszvérek és fogatos jároművek összeírása és hatóságí vizsgálata. A honvédelmi miniszter július 20-í 56.020. számú rendelkezéssel szállítóeszközök honvédelmi célra törtéző idei bejelentésének kataridejét a lovakra, öszvérekre és fogatos jároművekre vonatkozóan a folyó évi augusztus 16-tól szeptember 15. napjáig terjedő időtartamban, azok hatóságí vizsgálatára (osztályozására) pedig a folyó évi szeptember 16-tól 1945 január 31. napjáig terjedő időtartamban állapított meg.

